

Myeik shell letter, British Library Or 16052

Transcription by Ni Ni Aung; translation by Ni Ni Aung and Jim Potter.

From:

'Better than a Pearl : a letter to the Bayinkan of Burma from the people of Mergui'

by Jim Potter and Ni Ni Aung,

published in the Asian and African Studies Blog,

May 2023

မြန်မာနိုင်ငံတော်ကိုစီရင်အုပ်ချုပ်တော်မူသောဘုရင်ခံမင်း အရှင်သခင်ဘုရားထံတင်သွင်းရန် ဩဘာစာတန်း။

မြိတ်မြို့နေ။ မြို့နီစီပယ်လူကြီးများနှင့်တကွ။ အမျိုးလေးပါး။ ဆင်းရဲသား - ကျွန်တော်မျိုးအပေါင်းတို့က။ ရိသေစွာ
ဝတ်တွား၍။ လျှောက်ထားသနားတော်မြတ်ခံပါသည်။ ဂရိတ်-မြိတ်-ဤရလံနှင့်။ နိုင်ငံအစို့စို့။ မြို့အဝဝတို့ကို။ ပိုင်သ
စိုးအုပ်တော်မူသော ဧကရာဇ်ဘွဲ့ခံ ဧန္တက်ဘုရင်မင်းမြတ်ဘုရား၏ - ကိုယ်စားတော် - ဖြစ်တော်မူသော။ မြန်မာ့
နိုင်ငံတော်အရှင်ဘုရင်ခံသခင်မင်းမြတ်ဘုရား။ ။ အရှင်သခင်မင်းမြတ်ဘုရားသည်။ ကြင်ရာတော် သွီးတော်တို့နှင့်
တကွ။ ပဋ္ဌမအကြိမ်။ မြိတ်မြို့သို့။ တိုင်းလှည့် - ဖြန့်ချိ ကြွရောက်တော်မူသဖြင့်။ အမျိုးလေးဖြာ ကျွန်တော်မျိုးတို့က။
ကြိုဆိုဘူးမျှော်လျှောက်ထားခွင့်ရကြသောကြောင့်။ ရေတွေ့ပန်းသွင်။ ကြည်လင်ရွှင်လန်း၍။ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာရှိကြ
ပါကြောင်း။ ။ ဆင်းရဲသားကျွန်တော်မျိုးတို့။ လွယ်လင့်တကူ ကူးသန်းသွားလာနိုင်ရန်အတွက်။ အထက်ထက်က အရှင်
အစိုရမင်းတို့။ လမ်းပန်းများသွယ်တန်း ဘောက်လုပ် ပေးသနားတော်မူသဖြင့်။ အထူးကျေးဇူး ဥပကာယတင်ကြပါ
ကြောင်း။ ။ ဓါတ်သတ္တုမှစ၍။ အရပ်ရပ်လုပ်ငန်းများကို တိုးတက်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရန်။ ယခုရှိရင်းလမ်းများနှင့်
ဆက်သွယ်၍။ လမ်းသေးလမ်းမြွာ။ အဖြာဖြာတို့ကို။ ထပ်မံ ဘောက်လုပ်တော်မူပါလျှင်။ ရှေ့ကိုတိုးတက်စီကား။
ကူးသန်းရောင်းဝယ်ဘောက်ကား၍။ ကြက်သရေမင်္ဂလာ။ အဖြာဖြာသော ချမ်းသာသုခကို။ ရကြလိမ့်မည်ဟု။
ယုံကြည်မျှော်လင့်ကြပါကြောင်း။ ။ ဒေဝါသွန်းချိုး။ စည်မှုရိုးဖြင့်။ ထစ်ကြိုးအဟုန်။ လေပြင်းသုန်လျက်။ အမွန်ညှိုးညံ့။
ဂရက်မြန်လျက်။ သည်းထံစွာရွာသွန်းသော မိုဗ်းဥတုအခါဝယ်။ ပင်လယ်ခရီးဖြင့် ဖြတ်သန်းသွားလာခြင်းသည်။
အသက်၏အန္တရာယ် ကင်းဘွယ်မရှိပါသောကြောင့် ဤနယ်အတွင်း။ ပင်လယ်ကမ်း ခြေတလျှောက်၍။ ပုလောမြို့။
မြိတ်မြို့။ ဘုတ်ပြင်းမြို့။ မလိဝမ်းမြို့။ များသို့သွားလာရန်အတွက်။ (၇) ရက်တစ်ကြိမ်။ ထွက်ဝင်သွားလာသော။
မီးသင်္ဘောတစင်းထားရှိရန်။ များစွာတောင့်တမျှော်လင့်ကြပါကြောင်း။ ကော့သောင်းအရပ်၌ ကြေးနန်းကြိုးမပါသည့်
ကြေးနန်းရုံကို။ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ရန်။ စီမံသည့်အကြောင်းကို။ ကြားသိရသဖြင့်။ ပိတိသောမနဿဖြစ်ကြပါ
ကြောင်း။ ။ မြို့နီစီပယ်လူကြီးတစုတို့ကလည်း။ မြို့ရွာ၌ သာရာတင့်တယ် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်။ ရှုခြင်ဘွယ်ရှိရန်အရေး၌
ဝိရိယစိုက်ထုတ်စီမံဆောက်ရွက်ကြပါကြောင်း။ အန္တရာယ်ကင်းဝေးရန်။ မကောင်းသောအနိဋ္ဌာရုဏ်အညစ်အကြေးတို့
ကို။ ထိမ်းခြင်းတိုးတက်ကောင်းမွန်ရန်။ လက်ရှိငွေနှင့်ထောက်ချင့်ပြီးလျှင် အကောင်းဆုံးစီမံချက်ကို ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်
ဆွေးနွေး၍။ စီမံ။ ဆောင်ရွက်ပြီးပါကြောင်း။ ကောင်းမွန်သန့်ရှင်းကြည်လင်သော ရေများကို ရယူသုံးစွဲနိုင်ရန်
အကြောင်းကိုလည်း အထူးဂရုမူပြီးလျှင် ဆင်ခြင်လျက် ရှိကြပါကြောင်း။ ထို့ပြင်တချက်။ နောက်လယ်ရွာရပ်ကွက်
တွင်းနိမ့်ရှိုင်းသည့် နေရာများ၌ မြေဖို့လောင်းရန် စီမံချက်သည်။ အပြီးသို့တိုင် ရောက်လုနီးပါကြောင်း။ ကိုးဆယ်

ခြောက်ဖြာသော ဝေဒနာအပေါင်း တို့ကို ကုသရန်အတွက်။ ဆေးရုံတော်ကြီးအသစ် အဆောက်အအုံ။ သိုက်မြိုက် တင့်တယ်အောင်ဆောက်လုပ်ရန် ရှိသဖြင့်။ မကြာမြင့်မှီထမြောက်အောင်မြင် ပြီးစီးရန်အတွက်။ အရှင်မင်းမြတ် ဘုရား၏။ များပြားသောအထောက် အပံ့ကို ခံကြရလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ကိုးစားအားထားလျက်ရှိနေပါကြောင်း။ မြို့ ပေါ်၌။ ရေစီးဆင်းရန် မြောင်းများကိုတူးဖော်ရန်စီမံသို့ရာ။ လိမ်မာရေးခြားသော အလုပ်ဝန်တယောက်ကို အရှင်မြတ် ဘုရားက။ ကူညီရိုင်းပင်းလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်တောင့်တကြပါကြောင်း။ အထက်ကဘော်ပြသောအချက် အရပ် ရင်များကို ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ရန်။ စရိတ်ကြေးငွေ အမြောက်အများ။ ကုန်ကျလိမ့်မည် ဖြစ်ပါ၍။ ယခုမြို့နီစီပါယ်၌။ ငွေကိုတိုးပွားစေသင့်သဖြင့်။ အင်္ဂလိပ်မြန်မာနှစ်ဘာသာသင် သိပ္ပံကျောင်းကို အစိုးရမင်းတို့က။ လက်ခံ သိမ်းပိုက်ရန်။ ယခုစဉ်းစားဆင်ခြင်လျက်ရှိနေပါသည့် စီမံချက်ကို။ အခွင့်ပြုတော်မူလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့် ကြပါကြောင်း။ ငွေတော် ချေးငှားသို့ရှိကလည်း ချေးငှားရန်။ လျှောက်ထားလျက်ပင် ရှိနေပါကြောင်း။ ရဟန်းရှင်လူပြည်သူအပေါင်းတို့သည် ဥက္ကဋ္ဌသနင်းစိုးမင်းရာဇာ အရှင် မင်းမြတ်ကိုသာအမှီဘက် သဟဲအားကိုး ပြုရိုးမေ့တာအတိုင်း ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ဗြဟ္မစိုရ်တရား ဂရုဏာပွား၍ အထက်ဆိုကဲ့သည်လျှောက်ထားချက် အရပ်ရပ်တို့ကို နှောင်းနှေးကြန့်ကြာမရှိ အခွင့်ပေးသနားတော်မူလိမ့်မည်ဟု တောင့်တမျှော်လင့်ကြပါကြောင်း။ အနန္တဘုန်းဂုဏ်ကို ခိုလှုံရသော ကျွန်တော်မျိုးအပေါင်းတို့၏။ ဒီပါနာဂရ အရပ်ဒေသတို့၌ ကိုးဆယ်ခြောက်ပါး သောဝေဒနာတို့နှင့်တကွ။ ခိုးသား၊ ထား ပြုရဒိန်းစသော။ ရာဇဝတ်တော်ရေးများ နည်းပါးသဖြင့်သာယာဝပြောစွာ နေထိုင်ကြရသည့်အတွက် အရှင်သခင်မင်း မြတ်နှင့်။ အရှင်မဘုရားသားတော် သွီးတော် အချွေအရံတို့ပါ။ သက်တော်ရာကျော်ရှည်၍ အသရေတံခိုး။ ပွားတိုး လှိုင်ပျံ့ ရနံ့ ကြက်သရေအထွေထွေညွတ်ရုံးလျက်။ ဘုန်းတော်ကြီးပါစေသောဟု။ ပဋ္ဌာနာဆမိဗိသိ။ ရွံ့ဖြိုးသွန်းချွေ။ ဩ ဒိဿမေတ္တာရေ သွန်းလောင်းလျက် ရှိပါကြောင်း။ ဩဘာစာဆက်သွင်းလျှောက်ထားကြပါသည် အရှင်မင်းမြတ် ဘုရား။ ။

Translation

Myeik *myo*, together with municipal elders, the four social classes and the poor, respectfully and humbly apply for mercy from Your Highness, the Lord Governor of Myanmar, who is representative of the King-Emperor of Great Britain, possessed of many countries and cities.

Seeing your Lordship with his Ladyship and daughter during your first visit to Myeik gave us great happiness, like a flower being watered.

We offer sincere gratitude to previous governors for building roads to ease our travel and trade.

We hope that if small roads are built and connected to existing ones, it will improve mining and other industries, develop commerce and make progress which will bring prosperity and happiness.

It being dangerous to travel in the sea during the strong winds, thunder, and heavy, angry rains of the monsoon, we greatly seek a steamship to run once a week between the towns of Palaw, Myeik, Bokpyin and Maliwun. We felt grateful upon hearing the plan to build a wireless telegraph office in Kawthaung.

To avoid unpleasant sights, prevent unnecessary danger, promote better scenery and enjoy clean surroundings, our municipal community has completed necessary projects with full hearts and great effort considering the money in hand.

There is great consideration to obtain a system for clean, clear water. Furthermore, in Nauk-lae Quarter the plan to fill low-lying areas with soil is almost complete. To treat the ninety-six types of

illness, a grand hospital must be built. The city trusts that it will receive abundant generosity and support from our Lord to complete it soon. Also kindly help us and arrange for a clever officer who can build the sewage system.

The many improvements shown above will surely cost a large amount of money, so the municipality needs increased funding. We also hope the government will accept the English-Myanmar Science School under your authority to raise the income of the municipality. We sincerely hope the government will approve these projects and grant a loan, if it may be considered.

As all the monks and citizens rely upon the refuge of your Lordship, we hope he will show compassion of the Four Cardinal Virtues [*Brahmacariya*] by granting these requests without delay.

Being under your infinite power, our island city has less of the ninety-six kinds of illness and little criminality, thus the people are prosperous. May the Lord and his Lady, sons, daughter and entourage live in health for more than a hundred years. May they be blessed with grace and dignity, the fragrance of flowers and the water of loving kindness. We humbly submit this memorial, your Lordship.